

Práva dětí v náhradní rodinné péči

1. Od rodičů nebo jiných blízkých osob můžeš být oddělen jen na základě rozhodnutí soudu a jen tehdy, jsou-li k tomu zákonné důvody.
2. Máš právo vědět, co se nyní děje a proč.
3. Máš právo vědět, co se bude dít a proč.
4. Máš právo i nadále zůstat v kontaktu se svými rodiči a blízkými, byť se může jednat o kontakt telefonický, písemný nebo asistovaný.
5. Máš právo se vyjadřovat ke všemu, co se děje.
6. Máš právo podílet se na hodnocení prostředí, ve kterém se nyní nacházíš, i vyjadřovat se k tomu, jak s tebou, kdo jedná.
7. Máš právo na opatrovníka, tedy osobu, která tě zastupuje a zprostředkovává tvé názory, pocity, postoje úřadům, soudu, atp. Tohoto opatrovníka bys měl znát a být s ním v pravidelném kontaktu.
8. Máš právo na podporu, pomoc a služby, budeš-li je potřebovat.
9. Máš právo svá práva neuplatňovat, tzn. nikdo tě nemůže nutit vyjadřovat se k čemukoliv, činit jakákoliv rozhodnutí, setkávat s blízkými, pokud nechceš atp.
10. Máš právo přímo kontaktovat soud, svoji sociální pracovníci, ale i státní zastupitelství či policii, pokud máš pocit, že se děje cokoli špatného.

Úmluva o právech dítěte říká, že každé dítě má právo:

- na život, jméno a národnost, na ochranu totožnosti
- znát své rodiče a žít s nimi (je-li to možné a je-li to v zájmu dítěte)
- udržovat pravidelné osobní kontakty s oběma rodiči, pokud je od jednoho nebo obou odděleno
- opustit nebo znovu vstoupit na území vlastního státu a na území jiných států za účelem spojení rodiny a udržování vztahu s rodiči
- na ochranu ze strany státu v případě, že je dítě nezákonně uneseno nebo drženo v zahraničí jedním z rodičů
- svobodně se vyjadřovat ke všem záležitostem, které se ho dotýkají, přičemž názorům dítěte se musí věnovat patřičná pozornost
- na svobodu projevu, včetně možnosti svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace, svobodu myšlení, svědomí, náboženství, sdružování a pokojného shromažďování, svobodné používání mateřského jazyka a vlastní kultury
- na ochranu proti svévolnému zasahování do soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence, ochranu proti nezákonným útokům na čest a pověst
- ochranu před zneužíváním ze strany osob, které o dítě pečují (v rodině, veřejných službách, institucích)

- na zvláštní ochranu a pomoc poskytovanou státem, je-li dítě dočasně či trvale zbavené rodinného prostředí, umístění do náhradního prostředí (včetně osvojení) musí být vedeno především zájmem dítěte a musí být pravidelně hodnoceno zacházení s dítětem a všech dalších okolností spojených s jeho umístěním
- na zvláštní ochranu v případě žádosti o status azylanta
- na plný, řádný a důstojný život a aktivní účast ve společnosti, i v případě dítěte s duševním či tělesným postižením
- na dostupnost nejvýše dosažitelné úrovně zdravotního stavu a využívání léčebných zařízení, na poskytování sociálního zabezpečení zajišťující životní úroveň nezbytnou pro tělesný, duševní, duchovní, mravní a sociální rozvoj
- na vzdělání, včetně bezplatného a povinného základního vzdělání, výchovu směřující k přípravě na aktivní život dospělého a odpovědného člověka ve svobodné společnosti, který respektuje druhé
- na odpočinek a volný čas
- na ochranu před hospodářským vykořisťováním a před prací, která je nebezpečná, brání jeho vzdělávání, poškozuje zdraví, tělesný, duševní, duchovní, mravní nebo sociální rozvoj
- na ochranu před drogami a využívání dětí při jejich nezákonné výrobě nebo obchodování
- na ochranu před pohlavním vykořisťováním a zneužíváním, ochranu před únosy a obchodování s dětmi
- na dostupnost nezbytných opatření k podpoře tělesného a duševního zotavení, včetně sociální reintegrace dětí, které se staly obětí jakékoliv formy zanedbávání, využívány za účelem finančního obohacování nebo zneužívání, mučení nebo jiné formy krutého a nelidského zacházení nebo trestání, či účasti v ozbrojeném konfliktu
- na ochranu před mučením, nebo jiným krutým a nelidským zacházením
- na právní pomoc a kontakt s rodiči v případě, že je dítě vyšetřováno v rámci trestního řízení. Dále na takové zacházení, které rozvíjí smysl dítěte pro důstojnost, čest a podporuje znovuzачlenění dítěte do společnosti. V případě trestního řízení musí být děti odděleny od dospělých pachatelů, v případě dětí je v trestním řízení zakázán doživotní trest, či trest smrti
- na ochranu před zapojováním do bojových akcí nebo účasti v armádě (platí pro děti do 15. let)
- na usměrňování dítěte k výkonu jeho práv způsobem, který odpovídá jeho věku a schopnostem a na informace o úmluvě ve státě, kde žije.

NEZAPOMÍNEJTE!

- Každé dítě má právo žít v rodině.
- Každé dítě, bez ohledu na svou „výchozí pozici“, má právo prožít plnohodnotné dětství.
- Každé dítě má právo na příležitost plně rozvinout svůj potenciál.
- Každé dítě má právo vyjádřit svůj názor a participovat na rozhodnutích, které se ho týkají.